

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Agencji Europejskiego GNSS za rok budżetowy 2011 wraz z odpowiedziami Agencji

(2012/C 388/35)

WPROWADZENIE

1. Agencja Europejskiego GNSS (Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej) (zwana dalej „Agencją”) z siedzibą w Brukseli została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2010⁽¹⁾, uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1321/2004⁽²⁾ i zmieniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 683/2008⁽³⁾. Jej zadaniem jest ochrona interesów publicznych związanych z europejskimi programami GNSS oraz działanie w charakterze agencji regulacyjnej w fazie rozmieszczania oraz fазie operacyjnej programu Galileo. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 683/2008 odpowiedzialność Agencji ograniczono do kontroli bezpieczeństwa systemów Galileo i do przygotowania do ich komercyjnego udostępnienia⁽⁴⁾. Zgodnie z decyzją państw członkowskich nr 2010/803/UE⁽⁵⁾, z dniem 1 września 2012 r. siedziba Agencji zostanie przeniesiona do Pragi.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

2. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Agencję systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe⁽⁶⁾ Agencji obejmujące „sprawozdanie finansowe”⁽⁷⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁸⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

4. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Agencji, na własną odpowiedzialność oraz w grani-

cach zatwierdzonych środków⁽⁹⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie⁽¹⁰⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych⁽¹¹⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

Zadania Trybunału

5. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽¹²⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

6. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksami etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

7. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdań finansowych system kontroli wewnętrznej oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone celem zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań. Kontrola obejmuje

⁽¹⁾ Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. L 246 z 20.7.2004, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 196 z 24.7.2008, s. 1.

⁽⁴⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje i działania Agencji.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 342 z 28.12.2010, s. 15.

⁽⁶⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające więcej informacji dotyczących wykonania budżetu i zarządzania nim.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu istotnych zasad rachunkowości i innych informacji dodatkowych.

⁽⁸⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁹⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽¹⁰⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹¹⁾ Zasady przedstawiania przez agencje sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Agencji.

⁽¹²⁾ Art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1).

także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

8. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

9. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Agencji⁽¹³⁾ rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jej sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jej transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji⁽¹⁴⁾.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

10. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

11. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ AGENCJĘ SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

12. W ramach przeprowadzonych na zlecenie Agencji przez zewnętrzną firmę audytorską kontroli *ex post* dotyczących

płatności dotacji dokonanych w latach poprzednich w ramach szóstego programu ramowego na rzecz badań naukowych i rozwoju (6. PR)⁽¹⁵⁾ w wielu przypadkach zakwestionowano wysokość kosztów deklarowanych przez beneficjentów. Szacowano, że na koniec 2011 r. kwoty sporne wynosiły 1,7 mln euro, czyli 5 % dotacji objętych kontrolą.

13. W 2011 r. Agencja dokonała płatności dotacji w ramach siódmego programu ramowego na rzecz badań naukowych i rozwoju (7. PR) na sumę 5,8 mln euro. W ramach weryfikacji wydatków deklarowanych przez beneficjentów (podmioty prywatne i publiczne realizujące badania naukowe) Agencja, mimo przeprowadzania kontroli racjonalności, zwykle nie wymaga dokumentacji towarzyszącej, która pozwoliłaby ograniczyć ryzyko niewykrycia wydatków niekwalifikowalnych.

14. W 2011 r. płatności na sumę 4,8 mln euro (22 % kwot wypłaconych w ciągu roku) zostały dokonane po terminach określonych w rozporządzeniu finansowym⁽¹⁶⁾.

INNE UWAGI

15. Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem na temat wiarygodności sprawozdania finansowego Agencji za 2010 r. ze względu na nieprawidłową klasyfikację księgową rzeczowych aktywów trwałych związanych z programem satelitarnym Galileo⁽¹⁷⁾. Aktywa te zostały wykorzystane w dwóch satelitach wyniesionych na orbitę w październiku 2011 r. W dniu 27 września 2012 r. Trybunał otrzymał potwierdzenie od DG ENTR, że aktywa te znajdują się obecnie pod kontrolą Komisji i nie będą uwzględniane w sprawozdaniu finansowym Agencji zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości⁽¹⁸⁾. Trybunał uznaje, że zastrzeżenia na tej podstawie nie mają już uzasadnienia w odniesieniu do 2011 r.

16. Jak już odnotowano w ubiegłorocznym sprawozdaniu, kontrola procedur naboru pracowników wykazała, że nie określono progów punktowych warunkujących dopuszczenie do egzaminów pisemnych i do rozmowy kwalifikacyjnej oraz umieszczenie na listach odpowiednich kandydatów. Praktyki te stanowią zagrożenie dla przejrzystości procedur naboru pracowników.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Louis GALEA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 16 października 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽¹³⁾ Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego została sporządzona w dniu 15 czerwca 2012 r. i wpłynęła do Trybunału w dniu 29 czerwca 2012 r. Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego skonsolidowana ze sprawozdaniem Komisji publikowana jest w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* do 15 listopada następnego roku. Znajduje się ona na następującej stronie internetowej: <http://eca.europa.eu> lub <http://gsa.europa.eu/>

⁽¹⁴⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR) / Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽¹⁵⁾ Kontrola objęła 50 % wszystkich dotacji w ramach drugiego i trzeciego naboru projektów w 6. PR (65,3 mln euro).

⁽¹⁶⁾ Przeciętne opóźnienie wyniosło 9 dni.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie (WE) nr 683/2008 w sprawie dalszej realizacji europejskich programów nawigacji satelitarnej (EGNOS i Galileo).

⁽¹⁸⁾ Zasada rachunkowości nr 1 wg IPSAS (Międzynarodowych Standardów Rachunkowości Sektora Publicznego).

ZAŁĄCZNIK

Agencja Europejskiego GNSS (Bruksela)

Kompetencje i zadania

Zakres kompetencji Unii według Traktatu	— Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia
Kompetencje Agencji <i>(rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2010)</i>	Cele — przyczynianie się do zrealizowania w pełni operacyjnych europejskich systemów nawigacji satelitarnej utworzonych w ramach programów EGNOS i Galileo. Zadania — zapewnianie akredytacji systemu w zakresie bezpieczeństwa oraz funkcjonowania centrów monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo, — gwarantowanie funkcjonowania centrów monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo, — udział w przygotowaniach do komercyjnego udostępnienia systemów, w tym w niezbędnej analizie rynku, — wykonywanie innych zadań, które mogą zostać jej powierzone przez Komisję, np. promowanie zastosowań i usług na rynku nawigacji satelitarnej oraz zapewnienie certyfikacji komponentów systemu przez właściwe i należycie upoważnione organy certyfikacyjne.
Zarządzanie	Rada Administracyjna <i>Skład:</i> — po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego, — pięciu przedstawicielu Komisji, — przedstawiciel Parlamentu Europejskiego, któremu nie przysługuje prawo głosu, — po jednym przedstawicielu WP i ESA, zapraszanych w charakterze obserwatorów. <i>Zadania:</i> — mianuje dyrektora wykonawczego, — przyjmuje roczny program prac, — przygotowuje oszacowanie dochodów i wydatków, — przyjmuje budżet, — wydaje opinię na temat ostatecznego sprawozdania finansowego Agencji, — nadzoruje działalność centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo, — sprawuje władzę dyscyplinarną wobec dyrektora wykonawczego, — przyjmuje przepisy szczególne niezbędne do wprowadzenia w życie prawa dostępu do dokumentów Agencji, — przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności i planów Agencji. Dyrektor wykonawczy Mianowany przez Radę Administracyjną.

	<p>Rada Akredytacji w zakresie Bezpieczeństwa</p> <p><i>Skład:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego; — jeden przedstawiciel Komisji; — jeden przedstawiciel WP; — jeden przedstawiciel ESA zapraszany w charakterze obserwatora. <p><i>Zadania:</i></p> <p>Występowanie jako organ udzielający akredytacji w zakresie bezpieczeństwa.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>
<p>Środki udostępnione Agencji w roku 2011 (2010)</p>	<p>Ostateczny budżet</p> <p>38,7 (15,9) mln euro, na które składa się dotacja unijna w kwocie 8,2 (8,7) mln euro pochodząca z dotacji operacyjnej Komisji oraz 30,5 (7,2) mln euro środków operacyjnych pochodzących z Komisji.</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.:</p> <p>Stanowiska zatwierdzone w planie: 29 (28)</p> <p>Stanowiska obsadzone: 28 (26)</p> <p>Inne stanowiska: 14 (14)</p> <p>Ogółem: 42 (40), z czego wykonujący zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — operacyjne: 20 (18) — administracyjne i pomocnicze: 14 (14) — mieszane: 8 (8)
<p>Produkty i usługi w roku 2011</p>	<p>Programy</p> <p>Wsparcie Komisji Europejskiej przy realizacji programów EGNOS i Galileo.</p> <p>Bezpieczeństwo systemów</p> <p>Bezpieczeństwo systemów Galileo i EGNOS (akredytacja bezpieczeństwa Galileo, Komitet ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Systemu, wymogi bezpieczeństwa GNSS, bezpieczeństwo EGNOS),</p> <p>Usługa publiczna o regulowanym dostępie (przygotowanie segmentu dla użytkowników),</p> <p>Centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo,</p> <p>Reżim kontrolny technologii GNSS.</p> <p>Rozwój rynku</p> <p>Wejście na rynek systemu EGNOS (lotnictwo, rolnictwo, drogi, EDAS, monitorowanie rynku),</p>

	<p>Działalność międzynarodowa (Ameryka Łacińska, Izrael, Chiny, Afryka),</p> <p>Informowanie i kampanie informacyjne (portal informacyjny EGNOS).</p> <p>Badania i rozwój</p> <p>Zarządzanie projektami w ramach 6. i 7. programu ramowego na rzecz badań naukowych (pierwszy, drugi i trzeci nabór projektów),</p> <p>Przygotowanie/aktualizacja internetowego narzędzia służącego do zarządzania wiedzą i rozpowszechniania informacji.</p>
--	--

Źródło: informacje przekazane przez Agencję.

ODPOWIEDZI AGENCJI

13. Umowy o dotację, którymi zarządza GSA w ramach 6. programu ramowego, zostały przejęte po poprzedniku GSA – Wspólnym Przedsiębiorstwie Galileo (GJU). GJU i Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) ustanowiły zasady 6. programu ramowego, nieco różniące się od zasad Komisji Europejskiej. Kontrole *ex-post* dotyczące 6. programu ramowego zakończyły się w 2012 r. W końcowych ustaleniach audytorzy wykazali, że koszty ujęte w dokumentacji poddanej kontroli były zawyżone o 455 836,66 EUR, tj. 1,4 % dotacji objętych kontrolą. GSA planuje odzyskać większość kwot, które nasi zewnętrzni audytorzy uznali za nieprawidłowe, jednocześnie oczekując na umowę z Komisją Europejską.

14. Analizując koszty, GSA bierze pod uwagę: propozycję projektu, wyniki osiągnięte w trakcie trwania projektu (sprawozdania kwartalne), końcowe wyniki i poniesione koszty. Należy zauważyć, że propozycje zawierają szczegółowy plan prac, z rozbiciem na poszczególne działania niezbędne do realizacji celów projektu. Opierając się na zasobach wymaganych do wdrożenia planu prac, beneficjenci muszą ustalić budżet projektowy. Propozycje te są oceniane w siedzibie Komisji przez ekspertów, którzy następnie przyznają dotacje. W przyszłości GSA zamierza przeprowadzać kontrole, aby dokonać skutecznej weryfikacji kosztów projektu.

15. W 2011 r. Agencja zrealizowała 1 195 wniosków o dokonanie płatności, z czego 140 (11,72 %) płatności dokonano z opóźnieniem. Omawiany wniosek z kontroli wynika w dużej mierze z pewnych bardzo wyjątkowych, jednak opiewających na duże kwoty transakcji, tj. przekazania niewykorzystanych środków Komisji Europejskiej oraz płatności dotyczących niezwykle skomplikowanych umów o dotacje. Ponadto z uwagi na niewielki rozmiar Agencji, w okresie urlopowym płatności łatwo ulegają opóźnieniom z powodu braku zastępstw wśród pracowników na niektórych najważniejszych stanowiskach operacyjnych i administracyjnych. W kwietniu 2012 r. wdrożono nowe, poprawione obiegi finansowe, które powinny do minimum ograniczyć opóźnienia w płatnościach.

16. GSA dokonała przeglądu procedury naboru. Od 2012 r. komisja dokonująca wstępnej selekcji określa progi punktowe już na etapie sporządzania ogłoszenia o pracę. Progi te są ujęte w ogłoszeniu o pracę. Pytania na rozmowę kwalifikacyjną i egzaminy pisemne są przygotowywane przez ekspertów z komisji rekrutacyjnej wraz z ogłoszeniem o pracę i muszą być gotowe zanim członkowie komisji rekrutacyjnej uzyskają dostęp do zgłoszeń kandydatów.
